

Oikeustapauskokoelma

Asia C-413/15

Elaine Farrell
vastaan
Alan Whitty ym.

(Supreme Courtin (Irlanti) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö – Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutus – Direktiivi 90/232/ETY – 1 artikla – Vastuu kaikille matkustajille muttei kuljettajalle aiheutuneista henkilövahingoista – Pakollinen vakuutus – Välitön oikeusvaikutus – Direktiivi 84/5/ETY – 1 artiklan 4 kohta – Elin, jonka tehtävänä on korvata tuntemattoman tai vakuuttamattoman ajoneuvon aiheuttamat omaisuus- tai henkilövahingot – Mahdollisuus vedota direktiiviin valtiota vastaan – Edellytykset, joiden täytyessä yksityisoikeudellista elintä voidaan pitää valtion ilmentymänä ja sitä vastaan voidaan vedota direktiivin säännöksiin, joilla voi olla välittömiä oikeusvaikutuksia

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 10.10.2017

1. *Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet – Direktiivit – Välitön oikeusvaikutus – Elin, joka hoitaa valtion määräysvallan alaisena yleisen edun mukaista tehtävää tai jolla on erityisen laajoja toimivaltuuksia – Näiden kahden edellytyksen vaihtoehtoisuus*

(SEUT 288 artikla)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Liikennevakuutus – Direktiivi 84/5 – Tuntemattoman tai riittämättömästi vakuutetun ajoneuvon aiheuttamista vahingoista myönnettävä korvaus – Jäsenvaltion perustama yksityisoikeudellinen elin, jonka tehtävänä on tällaisten vahinkojen korvaaminen – Yksityisten oikeus vedota tällaista elintä vastaan direktiivin säännöksiin, joilla on välitön oikeusvaikutus*

(SEUT 288 artikla; neuvoston direktiivin 84/5, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 90/232, 1 artiklan 4 kohta)

1. SEUT 288 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole sinänsä esteenä sille, että sellaista elintä vastaan, joka ei täytä kaikkia 12.7.1990 annetun tuomion Foster ym. (C-188/89, EU:C:1990:313) 20 kohdassa mainittuja arviointiperusteita luettuina yhdessä saman tuomion 18 kohdassa mainittujen arviointiperusteiden kanssa, voidaan vedota direktiivin säännöksiin, joilla voi olla välitön oikeusvaikutus.

Tuomion 20 kohtaa on nimittäin tulkittava saman tuomion 18 kohdan mukaisesti, jossa korostettiin, että yksityiset voivat vedota tällaisiin säännöksiin sellaisia elimiä tai yksiköitä vastaan, jotka toimivat valtion alaisina tai ovat valtion määräysvallassa tai joilla on sellaisia erityisen laajoja toimivaltuuksia, jotka poikkeavat niistä oikeuksista, jotka johtuvat yksityisten välisiin suhteisiin sovellettavista oikeussäännöistä. Kuten julkisasiamies on lähinnä todennut ratkaisuehdotuksensa 53 ja 77 kohdassa,

tästä seuraa, että edellytys, jonka mukaan asianomaisen elimen on oltava toiminnassaan valtion alainen tai valtion määräysvallassa, ja edellytys, jonka mukaan elimellä on oltava sellaisia erityisen laajoja toimivaltuuksia, jotka poikkeavat niistä oikeuksista, jotka johtuvat yksityisten välisiin suhteisiin sovellettavista oikeussäännöistä, eivät voi olla kumulatiivisia (ks. vastaavasti tuomio 4.12.1997, Kampelmann ym., C-253/96–C-258/96, EU:C:1997:585, 46 ja 47 kohta ja tuomio 7.9.2006, Vassallo, C-180/04, EU:C:2006:518, 26 kohta).

(ks. 27–29 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta)

2. Sellaista yksityisoikeudellista elintä vastaan, jonka hoidettavaksi jäsenvaltio on antanut moottorijoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30.12.1983 annetun neuvoston direktiivin 84/5/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 14.5.1990 annetulla kolmannella neuvoston direktiivillä 90/232/ETY, 1 artiklan 4 kohdassa jäsenvaltioille säädettyyn veloitteeseen perustuvan tehtävän kaltaisen yleisen edun mukaisen tehtävän ja jolla on tätä varten erityisen laajoja toimivaltuuksia, kuten toimivalta velvoittaa liikennevakuutustoimintaa kyseisen jäsenvaltion alueella harjoittavat vakuutusenantajat liittymään siihen ja rahoittamaan sitä, voidaan vedota direktiivin säännöksiin, joilla voi olla välitön oikeusvaikutus.

(ks. 42 kohta ja tuomiolauselman 2 kohta)